

Förparlament Svenskar i världen

2025-03-18

Vad finns det för regelverk?

Lag om svenskt medborgarskap

Passförordning

Förordning om nationellt identitetskort

Passlag

Regeringskansliets föreskrifter om handläggning av ärenden om pass, Europeiska unionens provisoriska resehandling och nationellt identitetskort.

Lag om samordningsnummer

Folkbokföringslag

Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om pass och nationellt identitetskort

Vad hände 1 juli 2001?

Lag om svenskt medborgarskap har ändrats ett antal gånger genom åren. Den största ändringen skedde 1 juli 2001 när Sverige godkände att en svensk medborgare fick ha dubbelt medborgarskap. Innan dess gällde:

Svenskt medborgarskap förloras av den som förvärvar utländskt medborgarskap efter ansökan eller uttryckligt samtycke.

Detta sker alltså *automatiskt* och inte genom ett beslut av svensk myndighet. Om medborgaren inte har meddelat detta till Skatteverket framgår det inte av folkbokföringsregistret att hen har ett annat medborgarskap och detta är anledningen till att passmyndigheten, både i Sverige och utomlands, måste utreda det svenska medborgarskapet vid en ansökan om pass eller nationellt identitetskort.

Kan man fortfarande förlora sitt svenska medborgarskap?

En svensk medborgare förlorar sitt svenska medborgarskap när han eller hon fyller tjugotvå år, om han eller hon

1. är född utomlands,
2. aldrig haft hemvist i Sverige, och
3. inte heller varit här under förhållanden som tyder på samhörighet med landet.

På ansökan som görs innan den svenske medborgaren fyller tjugotvå år får dock medges att medborgarskapet behålls.

Observera att även i dessa fall sker förlusten per automatik.

Förlust av svenskt medborgarskap sker inte om detta skulle leda till att personen blir statslös.

Passansökan utomlands och i Sverige

- Den svenska lagstiftningen gäller alla medborgare, vare sig man är bosatt i Sverige eller utomlands.
- Passlagen och förordningen om nationellt identitetskort är tydliga med att det är den som ansöker om ett pass eller nationellt identitetskort som är skyldig att styrka sin identitet, sitt svenska medborgarskap och övriga personuppgifter

Svenska myndigheters ansvarsområden

- Frågor om ansökan om pass och nationellt identitetskort kan ställas till Polismyndighetens passexpeditioner i Sverige (www.polisen.se) eller till utlandsmyndigheterna (www.swedenabroad.se) På Polisens hemsida finns information om vad som krävs vid ansökan och där finns mängder av Frågor & Svar. Även på utlandsmyndigheternas hemsidor finns information om vad som krävs vid ansökan.
- Frågor om medborgarskap ställs till *Migrationsverket*
- Frågor om folkbokföring eller samordningsnummer ställs till *Skatteverket*
- Förslag om ändringar i lagstiftning ställs till regeringskansliet

Fler utlandsmyndigheter

- En kontinuerlig anpassning görs av utlandsorganisationen i förhållande till förändringar i omvärlden, ändrade krav och behov samt budgetläge i syfte att skapa bästa möjliga förutsättningar för genomförandet av svensk utrikespolitik och att främja svenska intressen i utlandet
- Detta är en ständig förändringsprocess som innebär att Sverige ibland öppnar eller avvecklar ambassader och konsulat.
- Gk San Fransisco och Dublin öppnade 2024. Under 2025 kommer Gk Houston och Gk Bryssel uppgraderas till ambassad.

Om passens giltighetstid

- Justitieminister Gunnar Strömmer besvarade den 7 januari 2025 en riksdagsfråga om passens giltighetstid:
- ”Giltighetstiden för svenska pass är i allmänhet fem år. Skälen för att giltighetstiden ändrades från tio till fem år var bland annat att en kortare giltighetstid försvårar ett missbruk av passhandlingar. Detta ansågs väga tyngre än det besvär och de ökade kostnader det innebär för den enskilde att söka nytt pass vart femte år i stället för vart tionde.
- Svenska pass håller generellt en hög säkerhetsnivå. En orsak är just giltighetstiden. Den innebär att innehavarens utseende inte hinner förändras i så stor utsträckning. Den minskar också risken för att det samtidigt finns flera olika versioner av samma identitetshandling tillgängliga och att ett pass inte innehåller de senaste säkerhetsdetaljerna.
- Det finns i dagsläget inga planer på att förlänga giltighetstiden. ”

Om mobil biometristation

De sakkunniga på mötet mellan representanter från SvIV och kabinettsekreteraren förklarade att anledningen till att den tidigare mobila biometristationen togs ur bruk främst berodde på att den inte uppfyllde säkerhetskraven, men också för att den tidvis inte fungerade som den skulle. En mobil biometristation skulle medföra tekniska, juridiska och resursmässiga utmaningar. Att kravet på informationssäkerhet därtill ständigt ökar gör en mobil lösning svår att genomföra, enligt dem. En mobil biometristation bedöms vara alltför komplex och resurskrävande vilket gör sannolikheten för ett återinförande mycket liten.

Om att skicka pass och NID per post/bud

- Det finns länder som skickar hem pass och nationella id-kort per post. Efter några incidenter har några av dessa länder nu gått tillbaka till att lämna ut handlingen genom personlig inställelse. Detta är för att förebygga missbruk av resehandlingar och att säkerställa att det är samma person som hämtar ut ett pass som ansökte om det.
- Dessutom är det en bestämmelse i både passförordning och i förordning om nationellt identitetskort som anger att handlingen ska lämnas ut till sökanden personligen. Det krävs alltså en förordningsändring om nya rutiner ska ske.